

SESSION ORDINAIRE 2022-2023

7 NOVEMBRE 2022

**PARLEMENT DE LA RÉGION
DE BRUXELLES-CAPITALE**

PROPOSITION DE RÉSOLUTION

**relative au classement du
Clubhouse du Brussels Royal Yacht Club
(B.R.Y.C.)**

RAPPORT

fait au nom de la commission
du Développement territorial

par Mme Isabelle PAUTHIER (F)

GEWONE ZITTING 2022-2023

7 NOVEMBER 2022

**BRUSSELS
HOOFDSTEDELIJK PARLEMENT**

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

**betreffende de bescherming van het
Clubhouse van de Brussels Royal Yacht Club
(B.R.Y.C.)**

VERSLAG

uitgebracht namens de commissie
voor de Territoriale Ontwikkeling

door mevrouw Isabelle PAUTHIER (F)

Ont participé aux travaux de la commission :

Membres effectifs : Mmes Isabelle Emmery, Véronique Jamouille, Fadila Laanan, Ingrid Parmentier, Isabelle Pauthier, MM. Tristan Roberti, Geoffroy Coomans de Brachène, Gaëtan Van Goidsenhoven, Mmes Marie Nagy, Françoise De Smedt, Soetkin Hoessen.

Membres suppléants : Mmes Anne-Charlotte d'Ursel, Nicole Nketo Bomelé, M. Gilles Verstraeten.

Autres membres : Mmes Bianca Debaets, Gladys Kazadi.

Aan de werkzaamheden van de commissie hebben deelgenomen :

Vaste leden : Mevr Isabelle Emmery, mevr Véronique Jamouille, mevr Fadila Laanan, mevr Ingrid Parmentier, mevr Isabelle Pauthier, de heren Tristan Roberti, Geoffroy Coomans de Brachène, Gaëtan Van Goidsenhoven, mevr Marie Nagy, mevr Françoise De Smedt, mevr Soetkin Hoessen.

Plaatsvervangers : Mevr Anne-Charlotte d'Ursel, mevr Nicole Nketo Bomelé, de heer Gilles Verstraeten.

Andere leden : Mevr. Bianca Debaets, mevr Gladys Kazadi.

Voir: Document du Parlement :

A-493/1 – 2021/2022 : Proposition de résolution

Zie: Stuk van het Parlement :

A-493/1 – 2021/2022: Voorstel van resolutie

I. Exposé introductif de M. Geoffroy Coomans de Brachène, premier coauteur de la proposition de résolution

Dans sa déclaration de politique générale 2019-2024 du 18 juillet 2019, le gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale s'est engagé concrètement à mener une politique soucieuse du patrimoine bruxellois.

Comme il le souligne, le gouvernement poursuivra une politique de protection et de restauration du patrimoine bruxellois. En effet, le patrimoine bruxellois constitue autant de repères importants pour les habitants, il contribue à la convivialité et à l'attractivité de la ville. Les Bruxellois doivent être fiers de leur patrimoine.

Afin de soutenir la pérennité du patrimoine, celui-ci se doit d'avoir une consécration particulière afin d'assurer sa conservation, son entretien, sa restauration et sa valorisation.

Dès lors, les cosignataires voudraient que le gouvernement bruxellois puisse initier une demande de classement du Clubhouse du Bruxelles Royal Yacht Club (B.R.Y.C.) qui se trouve dans la zone portuaire bruxelloise.

Le Port de Bruxelles est l'un des principaux centres de douane, de stockage et de distribution de Belgique. D'ailleurs, alors que le transport par la voie d'eau connaît une baisse importante dans la quasi-totalité des pays européens, conséquence du ralentissement de l'économie causé par la crise sanitaire, le trafic global du Port de Bruxelles enregistre pour l'année 2020 une légère augmentation de 0,3 %.

Face au développement économique du port et à l'attraction croissante tant pour les entreprises que les habitants de la capitale, nous voulons rendre hommage à cette zone portuaire.

À l'instar du siège de la Société du Port de Bruxelles qui a son immeuble de bureaux de style Art Déco classé, le Clubhouse du B.R.Y.C. mérite aussi une attention particulière de la part du gouvernement bruxellois. Son histoire est le « reflet de l'évolution de la société au cours du siècle écoulé, avec ses périodes de joie et de tristesse, de prospérité et de déclin, de réussites et de difficultés ».

Dans le cadre des nouveaux rapports entre la Ville et son port, sa présence à cet endroit revêt une importance toute particulière, tant il a gardé au fil des années son caractère spécifique qui le maintient quelque peu « hors du temps ».

Il est le symbole sans équivoque que notre Ville-Région et son canal est un port de mer dont l'activité est très importante pour la vie économique, mais aussi sportive et festive.

Le B.R.Y.C. représente une histoire de plus de 100 ans.

I. Inleidende uiteenzetting van de heer Geoffroy Coomans de Brachène, eerste medeindiner van het voorstel van resolutie

In haar algemene beleidsverklaring 2019-2024 van 18 juli 2019 heeft de Brusselse Hoofdstedelijke Regering zich concreet geëngageerd om een beleid te voeren dat zorg draagt voor het Brussels erfgoed.

Zoals zij benadrukt, zal de regering een beleid voeren dat gericht is op de bescherming en de restauratie van het Brussels erfgoed. Het Brussels erfgoed vormt immers een belangrijk oriëntatiepunt voor de inwoners en draagt bij tot de gezelligheid en de aantrekkingskracht van de stad. De Brusselaars moeten trots zijn op hun erfgoed.

Om de duurzaamheid van het erfgoed te ondersteunen, moet het een bijzondere toewijding krijgen, zodat het bewaard, onderhouden, gerestaureerd en in de verf gezet kan worden.

Daarom zouden de medeondertekenaars graag zien dat de Brusselse regering een aanvraag indient voor de bescherming van het Clubhouse van de Brussels Royal Yacht Club (B.R.Y.C.), die gelegen is in het Brusselse havengebied.

De haven van Brussel is een van de belangrijkste douane-, opslag- en distributiecentra in België. Terwijl het vervoer over het water in bijna alle Europese landen een aanzienlijke terugval kent als gevolg van de door de gezondheidscrisis veroorzaakte economische vertraging, tekent het totale verkeer in de haven van Brussel voor het jaar 2020 een lichte stijging van 0,3 % op.

Met het oog op de economische ontwikkeling van de haven en de groeiende aantrekkingskracht op zowel bedrijven als inwoners van de hoofdstad, willen wij hulde brengen aan dit havengebied.

Net als de Zetel van de Havenmaatschappij van Brussel, een geklasseerd art-decogebouw, vinden wij dat het Clubhouse van de B.R.Y.C. ook bijzondere aandacht verdient vanwege de Brusselse regering. Zijn geschiedenis is « een afspiegeling van de ontwikkeling van de samenleving in de afgelopen eeuw, met haar perioden van vreugde en verdriet, voorspoed en verval, successen en tegenslagen ».

In het kader van de nieuwe relatie tussen de Stad en haar haven is zijn aanwezigheid op deze plaats van bijzonder belang, omdat het door de jaren heen zijn specifieke karakter heeft behouden, waardoor het enigszins « buiten de tijd » blijft.

Het is het onmiskenbare symbool van het feit dat ons stadsgewest en zijn kanaal een zeehaven is waarvan de activiteit zeer belangrijk is voor het economische leven, maar ook voor het sport- en feestgebeuren.

De B.R.Y.C. heeft een geschiedenis van meer dan 100 jaar.

Au fil du temps, le B.R.Y.C. a réussi à traverser les années en s'adaptant à l'évolution de la société. Aujourd'hui, il accueille un club très ouvert pour les amateurs ou compétiteurs, à voile ou à moteur.

La création du B.R.Y.C. fut marquée par la volonté de Guillaume Ier d'Orange-Nassau de faire de Bruxelles un vrai port de mer. À la période hollandaise, un projet très onéreux, mais ambitieux naîtra : augmenter la profondeur du canal et réadapter les écluses. Suite à cela, la première pierre des travaux fut posée le 22 juillet 1900. Dès lors, il devenait possible pour des yachts d'accéder à Bruxelles et d'y réaliser des petites navigations ou régates à voile et à moteur.

Le B.R.Y.C. (à l'époque nommée : Yacht Club de Bruxelles) fut fondé en 1906 par un groupe d'amis voulant se consacrer avec ardeur et passion à la création d'un port de plaisance. En effet, le petit gabarit du canal n'avait jusqu'alors pas permis une véritable navigation. Dès lors, certains amateurs de yachting avaient leur bateau basé à Gand ou à Anvers.

Ainsi, le B.R.Y.C. portera deux grands projets, dont l'obtention d'une parcelle le long du canal à proximité du bassin réservé au yacht du Roi Léopold II et la construction d'un hangar à bateaux.

Le Roi Léopold II a eu à cœur de transmettre une importante partie de son patrimoine à la nation. Suite à sa volonté, le B.R.Y.C. négocia l'occupation du bassin et le terre-plein qui le jouxte ainsi que le tunnel surmonté de ses « Armes Royales » qui mène du palais directement au pied du Pont Van Praet.

En 1910, le B.R.Y.C. acquiert un bâtiment construit pour la société Alfa Laval lors de l'Exposition universelle de Bruxelles. Celui-ci fut démonté et transporté sur le terrain du B.R.Y.C.

À travers les années, le bâtiment connaîtra certains travaux d agrandissement, mais aussi une fin tragique de par l'incendie qui le détruira dans la nuit du 27 au 28 janvier 1936.

Mais de telles épreuves sont aussi souvent le vecteur de renouveau, de changement et d'améliorations, et moins d'un mois après l'incendie, à l'initiative du Comité, l'ingénieur Kowalsky dessine les plans d'un nouveau projet : un Clubhouse beaucoup plus vaste et plus moderne, dont le plancher sera récupéré sur le yacht à vapeur « Erin » qui appartenait à Sir Thomas Lipton. Certains meubles et la balustrade de la mezzanine proviennent des malles Ostende-Douvres. L'ensemble de ces projets et travaux aura été mené tambour battant, car seulement huit mois plus tard, jour pour jour, un nouveau Club surgit de ses cendres.

L'histoire du Club B.R.Y.C. est à l'image de ce que notre pays a traversé durant les « années folles » au sortir de la Première Guerre mondiale jusqu'à nos jours.

In de loop der jaren is de B.R.Y.C. erin geslaagd zich staande te houden door zich aan te passen aan de evolutie van de maatschappij. Vandaag is het een zeer open club voor amateurs of deelnemers aan competities, met zeil of motor.

De oprichting van de B.R.Y.C. stond in het teken van de wens van Willem I van Oranje-Nassau om van Brussel een echte zeehaven te maken. Tijdens de Nederlandse periode werd een zeer duur maar ambitieus project op touw gezet om de diepte van het kanaal te vergroten en de sluizen opnieuw aan te passen. Als gevolg daarvan werd de eerste steen gelegd op 22 juli 1900. Vanaf dat moment werd het voor jachten mogelijk om Brussel te bereiken en kleine vaartochten of zeilen/motorregatta's te houden.

De B.R.Y.C. (destijds : Yacht Club de Bruxelles) werd in 1906 opgericht door een groep vrienden die zich met passie en enthousiasme wilden wijden aan de aanleg van een jachthaven. Door de geringe afmetingen van het kanaal was echte scheepvaart tot dan toe inderdaad niet mogelijk. Daarom stalden sommige jachtliefhebbers hun boten in Gent of Antwerpen.

Zo zal de B.R.Y.C. twee grote projecten uitvoeren, waaronder de aankoop van een stuk grond langs het kanaal in de buurt van het bassin dat gereserveerd is voor het jacht van Koning Leopold II en de bouw van een boothangar.

Koning Leopold II wilde een belangrijk deel van zijn erfgoed doorgeven aan de natie. Overeenkomstig zijn wensen onderhandelde de B.R.Y.C. over de ingebuikneming van het bassin en de aangrenzende berm, alsmede van de tunnel met zijn « Koninklijk Wapen » erop, die van zijn paleis rechtstreeks naar de voet van de Van Praetbrug leidt

In 1910 kocht de B.R.Y.C. een gebouw dat tijdens de Wereldtentoonstelling van Brussel voor de firma Alfa Laval was gebouwd. Deze werd uit elkaar gehaald en naar het terrein van de B.R.Y.C. overgebracht.

In de loop der jaren onderging het gebouw een aantal uitbreidingswerken, maar er kwam ook een tragisch einde aan toen het gebouw in de nacht van 27 op 28 januari 1936 door brand werd vernield.

Dergelijke beproevingen zijn echter vaak de vector van vernieuwing, verandering en verbetering en minder dan een maand na de brand tekende ingenieur Kowalsky op initiatief van het Comité plannen voor een nieuw project : een veel ruimer en moderner Clubhouse, waarvan de plankenvloer afkomstig is van het stoomjacht « Erin » dat toebehoorde aan Sir Thomas Lipton. Een deel van het meubilair en de balustrade van de mezzanine zijn afkomstig van de maalboten Oostende-Dover. Al deze projecten en werken werden met grote snelheid uitgevoerd, want slechts acht maanden later, dag op dag, herrees een nieuwe Club uit zijn as.

De geschiedenis van de B.R.Y.C. is een weerspiegeling van wat ons land heeft doorgemaakt tijdens de roaring twenties aan het einde van de Eerste Wereldoorlog tot vandaag.

Bien évidemment, cela prendrait quelques pages de détailler l'histoire du B.R.Y.C. à travers les nombreux commodes ainsi que nos différents rois qui se sont succédé à la tête de notre pays, tant le B.R.Y.C. a été spectateur de l'histoire du pays.

Aujourd'hui, ce bâtiment accueille un restaurant, un salon-bibliothèque en mezzanine et un club en perpétuelle évolution qui fête ses 115 ans.

M. Coomans de Brachène demande en conclusion de soutenir cette proposition de résolution qui demande de proposer le classement du Clubhouse afin qu'il puisse être considéré comme patrimoine protégé et de mettre en place une candidature en concertation avec le B.R.Y.C.

Ayant été à l'exécutif de la Ville de Bruxelles lors de la législature précédente, les responsables du B.R.Y.C. avaient été rencontrés. Ceux-ci avaient dit leur intérêt pour un classement. Des contacts informels avec la majorité à la Ville de Bruxelles avaient eu lieu qui avaient exprimé leur enthousiasme et leur intérêt à classer le bâtiment. Des contacts avec les prédecesseurs de urban.brussels avaient dit qu'évidemment, ce bâtiment mérite d'être classé prochainement.

À l'époque, d'autres priorités avaient pris le dessus. Le dossier n'est pas prioritaire par rapport à d'autres urgences. Ce bâtiment garde un grand intérêt. L'administration régionale confirmait encore récemment la plus-value d'un classement à l'instar du bâtiment du port.

M. Coomans de Brachène espère que les commissaires examineront ce texte avec bienveillance en tenant compte du ressenti de l'administration. Il conviendrait de ne pas le balayer au motif qu'il émane de l'opposition.

II. Discussion générale

Mme Isabelle Pauthier remercie M. Geoffroy Coomans de Brachène pour cet exposé sur l'intérêt du Club house du Brussels Royal Yacht Club.

Le groupe Ecolo partage ses considérations générales sur l'importance du patrimoine pour tous les Bruxellois(es) et sur le fait qu'une politique de plus en plus volontariste dans ce domaine doit répondre à cet intérêt des Bruxellois pour leur patrimoine. Chaque année, de nombreuses personnes se déplacent pour les journées du patrimoine et la plupart des menaces qui pèsent sur le patrimoine rencontrent un grand écho dans la population. Cette politique du patrimoine est construite par le ministre en charge en début de législature.

Autant l'oratrice a besoin d'études pour se faire un avis sur la biodiversité, autant pour le patrimoine, un sujet que Mme Pauthier en tant qu'historienne maîtrise mieux, se pose ici une question sur la méthodologie.

Het zou natuurlijk enkele bladzijden vergen om de geschiedenis van de B.R.Y.C. in detail te beschrijven doorheen de vele commodes en onze verschillende Koningen die elkaar aan het hoofd van ons land hebben opgevolgd, maar de B.R.Y.C. is een ware toeschouwer geweest van de geschiedenis van het land.

Vandaag herbergt dit gebouw een restaurant, een mezzanine lounge-bibliotheek, en een voortdurend evoluerende club die haar 115-jarig bestaan viert.

De heer Coomans de Brachène vraagt tot slot om steun voor dit voorstel van resolutie waarin wordt verzocht de bescherming van het Clubhouse voor te stellen en in overleg met de B.R.Y.C. een aanvraag in te dienen.

Toen de heer Coomans de Brachène tijdens de vorige zittingsperiode deel uitmaakte van de uitvoerende macht van de stad Brussel, werd een ontmoeting geregeld met het bestuur van de B.R.Y.C. Het bestuur heeft toen zijn belangstelling getoond voor een bescherming. Er zijn informele contacten geweest met de meerderheid van de stad Brussel, die haar enthousiasme en belangstelling voor de bescherming van het gebouw had laten blijken. Uit contacten met de voorgangers van urban.brussels was gebleken dat dit gebouw het verdiente om snel beschermd te worden.

Toen waren er andere prioriteiten. Het dossier heeft geen voorrang op andere dringende zaken. Het gebouw is nog steeds van groot belang. Het gewestbestuur heeft onlangs de meerwaarde van een bescherming zoals die van het havengebouw bevestigd.

De heer Coomans de Brachène hoopt dat de commissieleden deze tekst welwillend zullen onderzoeken, rekening houdend met het standpunt van het gewestbestuur. Het voorstel mag niet van tafel worden geveegd omdat het van de oppositie komt.

II. Algemene bespreking

Mevrouw Isabelle Pauthier bedankt de heer Geoffroy Coomans de Brachène voor deze uiteenzetting over het belang van het Clubhouse van de Brussels Royal Yacht Club.

De Ecolo-fractie deelt zijn algemene overwegingen over het belang van het erfgoed voor alle Brusselaars en over het feit dat een groeiend voluntaristisch beleid op dit gebied moet aansluiten bij de belangstelling van de Brusselaars voor hun erfgoed. Elk jaar komen er veel mensen naar de erfgoeddagen en de meeste bedreigingen van het erfgoed veroorzaken ophef bij de bevolking. Het erfgoedbeleid wordt uitgewerkt door de bevoegde minister aan het begin van de zittingsperiode.

De spreker moet onderzoeken lezen om zich een mening te kunnen vormen over biodiversiteit. Hetzelfde geldt voor een onderwerp als erfgoed. Mevrouw Pauthier heeft als

Est-ce le rôle du parlement de faire des propositions de classement en dehors de toute procédure *ad hoc* et d'examen de pertinence par rapport aux objectifs construits par le gouvernement en début de législature sur base des memorandums de l'administration, de la CRMS et des ASBL spécialisées ?

Personnellement, il plairait certes beaucoup à l'oratrice aussi de faire des propositions de classement, car elle en a beaucoup, et ceci en dehors des procédures administratives.

Heureusement le site en question n'est pas menacé.

L'article 222 du CoBAT dispose que le classement peut être décidé à l'initiative :

- soit d'initiative du Gouvernement ;
- soit sur la proposition de la Commission royale des Monuments et des Sites ;
- soit à la demande du collège des bourgmestre et échevins de la commune où le bien est situé ;
- soit à la demande d'une association sans but lucratif qui a recueilli la signature de cent cinquante personnes âgées de dix-huit ans au moins et domiciliées dans la Région. Cette association doit avoir pour objet social la sauvegarde du patrimoine et ses statuts doivent être publiés au *Moniteur belge* depuis au moins trois ans ;
- soit à la demande du propriétaire.

Or, cet article ne prévoit pas une initiative parlementaire en la matière, même si à l'occasion de cocktails du clubhouse du B.R.Y.C., nous pouvons tous être convaincus de la pertinence de la démarche.

Si chacun formulait des propositions de classement, cela encombrerait le parlement et nous serions hors des clous de tout débat éclairé par l'administration, la CRMS sur la pertinence des propositions. Les députés ne sont pas tous experts.

En conclusion : les demandes de classement doivent se construire en fonction des lignes directrices données par le gouvernement. Le groupe Ecolo ne suivra dès lors pas les auteurs de la proposition de résolution.

Mme Isabelle Emmery estime que la proposition de résolution a le mérite d'attirer l'attention sur un lieu important de la Région par son histoire et les matériaux utilisés et le mobilier.

L'inscription du bien à l'inventaire joue déjà un rôle important dans la conservation du patrimoine, car elle vise à attirer l'attention des propriétaires et des autorités sur l'intérêt patrimonial de ce bien.

Il s'agit du premier niveau de reconnaissance défini par le CoBAT. Le titre V du CoBAT concerne la protection du

historica een beter inzicht in het onderwerp en daarom rijst hier een vraag over methodologie.

Is het de rol van het parlement om voorstellen tot bescherming te doen zonder ad-hocprocedure of onderzoek naar de relevantie ervan in het licht van de doelstellingen die de regering aan het begin van de zittingsperiode heeft vooropgesteld op basis van memoranda van het bestuur, de KCML en gespecialiseerde vzw's?

Persoonlijk zou de spreekster ook graag voorstellen tot bescherming doen, want zij heeft er vele, en dit buiten de administratieve procedures om.

Gelukkig is de site in kwestie niet bedreigd.

Article 222 van het BWRO bepaalt dat tot bescherming kan worden overgegaan :

- hetzij op initiatief van de regering;
- hetzij op voorstel van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen;
- hetzij op verzoek van het college van burgemeester en schepen van de gemeente waar het goed gelegen is;
- hetzij op verzoek van een vereniging zonder winstoogmerk die de handtekeningen ingezameld heeft van honderdvijftig personen die ten minste achttien jaar oud zijn en hun woonplaats in het Gewest hebben. Deze vereniging moet het behoud van het erfgoed als maatschappelijk doel hebben en haar statuten moeten minstens drie jaar eerder in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt zijn;
- hetzij op verzoek van de eigenaar.

Dit artikel voorziet echter niet in een parlementair initiatief op dit gebied, ook al zouden we tijdens cocktailparty's in het Clubhouse van de B.R.Y.C. allemaal makkelijk overtuigd raken van de relevantie van het voorstel.

Als iedereen met beschermingsvoorstellen op de proppen zou komen, zou het parlement met werk overstelpet worden en zouden wij onszelf op een onbezonnene manier een debat ontzeggen met de nodige toelichting van het bestuur en de KCML over de relevantie van de voorstellen. Niet alle parlementsleden zijn immers deskundigen.

Kortom, de aanvragen tot bescherming moeten worden ingediend volgens de richtsnoeren van de regering. De Ecolo-fractie zal de indieners van het voorstel van resolutie dan ook niet volgen.

Mevrouw Isabelle Emmery is van mening dat het voorstel van resolutie de verdienste heeft de aandacht te vestigen op een belangrijke site in het Gewest vanwege de geschiedenis en de gebruikte materialen en het meubilair.

De inschrijving van het goed op de inventaris speelt al een belangrijke rol bij de bewaring van het erfgoed, omdat die de aandacht van de eigenaren en de overheid op het erfgoedbelang van het goed vestigt.

Dit is de eerste trap van erkenning in het Brussels Wetboek van Ruimtelijke Ordening. Titel V van het BWRO

patrimoine immobilier à Bruxelles et instaura à cet égard différentes mesures de protection à savoir le classement d'un bien, l'inscription d'un bien sur la liste de sauvegarde et enfin l'inscription d'un bien à l'inventaire du patrimoine immobilier de la Région.

L'inventaire constitue un outil de connaissance qui donne une vue d'ensemble sur les biens significatifs pour l'architecture et l'histoire urbanistique de la Région et donc susceptibles de faire l'objet d'une mesure de classement ou d'inscription sur la liste de sauvegarde par la suite.

Un des effets de cette inscription est que toute demande de permis d'urbanisme, de permis de lotir ou de certificat d'urbanisme concernant un bien inscrit à l'inventaire devra être soumise à l'avis de la commission de concertation de la commune où il est situé. La commission de concertation pourra à son tour solliciter l'avis de la CRMS. Dès lors il existe déjà une forme de protection qu'il ne convient pas de négliger.

Malgré la qualité architecturale de ce bien, la motivation de cette proposition de solution est assez légère. Il n'y est nullement fait mention des positions du collège des bourgmestres et échevins ni de la CRMS.

Aucune recherche n'a été réalisée sur les conséquences d'un éventuel classement du bien. Or un bien protégé est entouré d'une zone de protection dont le périmètre sera défini en fonction du contexte paysager ou urbanistique. Un permis d'urbanisme sera bientôt accordé relativement à la passerelle Van Praet. Ce projet comprend l'aménagement du quai en aval de la passerelle sur le domaine du B.R.Y.C. en tenant compte des impositions du propriétaire du domaine.

Il va sans dire qu'un classement sans autre analyse aura des conséquences non seulement sur le bien, mais également sur le périmètre de ce bien. L'urgence est à démontrer quant à la nécessité de classer.

L'oratrice est d'avis qu'il convient de laisser l'initiative d'un éventuel classement au gouvernement qui est conscient de la qualité architecturale du bien, mais qui a une vision plus large du patrimoine de la Région.

Pour ces raisons, le groupe PS votera contre la proposition de résolution.

M. Geoffroy Coomans de Brachène constate le peu d'interventions de la majorité. Les membres de DéFI ne sont pas en salle faute d'intérêt. Il aurait aimé entendre au nom des Bruxellois quelle est la position de ce parti et il estime qu'il n'existe malheureusement pas de vraies excuses.

Mme Marie Nagy s'insurge contre ce propos, car elle est bien présente en commission. De plus, elle rappelle que souvent, M. Coomans de Brachène quitte la réunion et il ne lui revient pas de manière enfantine à lui dicter quand elle est censée prendre la parole ou pas pour dire ceci ou cela. Les

gaat over de bescherming van het onroerend erfgoed in Brussel en omvat verschillende beschermingsmaatregelen, namelijk de bescherming van een goed, de inschrijving van een goed op de bewaarlijst en ten slotte de inschrijving van een goed in de inventaris van het onroerend erfgoed van het Gewest.

De inventaris is een kennisinstrument dat een overzicht biedt van goederen die van belang zijn voor de architectuur en de stedenbouwkundige geschiedenis van het Gewest en waarvoor dus in een later stadium een beschermingsmaatregel of inschrijving op de bewaarlijst kan worden overwogen.

Een van de gevolgen van deze inschrijving is dat elke aanvraag voor een stedenbouwkundige vergunning, een verkavelingsvergunning of een stedenbouwkundig attest betreffende een in de inventaris opgenomen goed moet worden voorgelegd aan de overlegcommissie van de gemeente waar het gelegen is. De overlegcommissie kan op haar beurt het advies van de KCML inwinnen. Er is dus al een vorm van bescherming die niet over het hoofd mag worden gezien.

Ondanks de architectonische kwaliteit van het goed is de motivatie van dit voorstel van resolutie eerder zwak. Er wordt geen melding gemaakt van de standpunten van het college van burgemeester en schepenen of de KCML.

Er is geen onderzoek verricht naar de gevolgen van een eventuele bescherming. Een beschermd goed wordt echter omgeven door een beschermingszone waarvan de perimeter wordt bepaald naar gelang van de landschappelijke of stedelijke context. De stedenbouwkundige vergunning voor de Van Praet-passarelle wordt binnenkort afgegeven. Dit project omvat de aanleg van de kade stroomafwaarts van de passerelle op het domein van de B.R.Y.C., waarbij rekening wordt gehouden met de eisen van de eigenaar van het domein.

Het spreekt vanzelf dat bescherming zonder nadere analyse niet alleen gevolgen heeft voor het goed, maar ook voor de omgeving. De urgentie van de noodzaak tot bescherming moet worden aangetoond.

De spreekster is van mening dat het initiatief voor een eventuele bescherming moet worden overgelaten aan de regering, die zich bewust is van de architectonische kwaliteit van het goed, maar die ook een bredere kijk heeft op het erfgoed van het Gewest.

Om deze redenen zal de PS-fractie tegen het voorstel van resolutie stemmen.

De heer Geoffroy Coomans de Brachène stelt vast dat de meerderheid zich amper laat horen. De leden van DéFI zitten niet in de zaal wegens gebrek aan belangstelling. Hij had graag namens de Brusselaars gehoord wat het standpunt van deze partij is en meent dat er helaas geen geldige excuses zijn.

Mevrouw Marie Nagy maakt bezwaar tegen deze verklaring, aangezien zij in de commissie aanwezig is. Voorts herinnert zij eraan dat de heer Coomans de Brachène de vergadering vaak verlaat en dat het niet aan hem is om haar te vertellen wanneer zij wel en wanneer zij niet dit of dat mag

arguments priment. Se faire le paragon pour dénoncer des attitudes politiques comme le fait M. Coomans de Brachène ne le dédouane pas du fait qu'il s'y prête lui-même. Il a été échevin pendant six ans à Bruxelles et n'a pas réussi à faire classer ce bâtiment et tente de le faire maintenant à la Région. Au lieu de convaincre les députés avec des arguments, il dénonce de supposés jeux politiques. Mmes Pauthier et Emmery quant à elles ont exprimé des arguments de fond. Parfois, il faut savoir être court!

M. Geoffroy Coomans de Brachène s'étonne du propos de Mme Pauthier quand elle indique qu'il n'existe pas de danger pour la viabilité du bâtiment, car en d'autres lieux et d'autres temps celle-ci disait qu'il ne fallait pas attendre que des risques existent pour demander le classement et agir dans la précipitation. Il est du reste exact qu'il n'existe pas de risques immédiats pour ce bâtiment. L'activité portuaire ne tourne pourtant pas seulement autour de l'économie et il convient de reconnaître les autres activités. La plupart des bateaux sont à voile et il ne faut pas redouter les problèmes liés aux moteurs. Il convient d'envoyer un signal positif envers ces passionnés. Le bâtiment est extraordinaire et il faut aller le visiter. Il constate que l'inventaire semble être le plus petit dénominateur commun du parlement et cela est regrettable. Formellement parlant, le parlement n'a pas à prendre des initiatives. Il existe pourtant des antécédents qui ont été envoyés au gouvernement qui les a suivis, mais il est vrai qu'ils émanaient dans ce cas de la majorité. Cette contorsion venant de la majorité semble alors logique. Le bâtiment mérite mieux que ce jeu. L'intervenant propose des textes constructifs alors que le jeu est plié d'avance.

M. Gilles Verstraeten n'avait pas prévu d'intervention, car il n'est pas membre de la commission et d'ailleurs, ce texte lui semblait de toute évidence bon. Il n'a pas visité le B.R.Y.C. lui-même, mais la présente discussion l'incite à le faire. C'est un exemple du modernisme naissant. Il est évident qu'un classement doit passer une série d'étapes administratives. La proposition de résolution ne fait d'ailleurs pas l'impasse dessus. Le politique peut en effet donner un signal politique démocratique à ce sujet. Les députés ont ce droit et ils ont le droit de s'exprimer sur le sujet. Là aussi, on entend de piétres excuses qui ne sont que balivernes. Comme M. Coomans de Brachène, l'orateur soupçonne que la proposition est rejetée parce qu'elle émane de l'opposition. Le Parlement bruxellois en est-il donc là ? Ailleurs, au niveau fédéral et en Flandre, on accepte bien des textes de l'opposition. Est-ce également le cas en Wallonie et en Communauté française ? L'orateur cite également une résolution de Mme Céline Fremault sur le congé de deuil, qui avait été rejetée en commission avant de finir par être tout de même adoptée avec un certain embarras parce qu'elle avait été adoptée dans les autres entités. Une réflexion s'impose.

M. Geoffroy Coomans de Brachène précise qu'il n'a pas cité Mme Nagy, mais qu'il regrettait seulement de ne pas entendre le groupe DéFI s'exprimer sur la proposition. C'est une première. Il a redécouvert ce bâtiment en 2016 et comme échevin il a eu beaucoup de dossiers à traiter qu'il faut

zeggen. Het gaat eerst en vooral om argumenten. De heer Coomans de Brachène speelt moraalridder en stelt graag bepaalde politieke attitudes aan de kaak, maar hij is geen haart beter. Hij is zes jaar schepen geweest in Brussel en slaagde er niet in dit gebouw te beschermen. Nu probeert hij dat te doen via het Gewest. In plaats van de parlementsleden met argumenten te overtuigen, hekelt hij vermeende politieke spelletjes. Mevrouw Pauthier en mevrouw Emmery hebben inhoudelijke argumenten aangevoerd. Soms moet men snel ter zake komen!

De heer Geoffroy Coomans de Brachène verbaast zich erover dat mevrouw Pauthier aanvoert dat er geen gevaar bestaat voor het voortbestaan van het gebouw, terwijl zij op andere plaatsen en tijdstippen heeft gezegd dat men niet moet wachten op dreigend gevaar alvorens de bescherming te vragen en overhaast te moeten handelen. Het is waar dat er geen onmiddellijke risico's zijn voor dit gebouw, maar de havenactiviteit draait niet alleen om de economie en andere activiteiten moeten worden erkend. De meeste boten zijn zeilboten en vrees voor problemen met de motoren is niet nodig. Aan deze liefhebbers moet een positief signaal worden gegeven. Het gebouw is buitengewoon en verdient een bezoek. Hij merkt op dat de inventaris de kleinste gemene deler van het parlement lijkt te zijn en dat is betrekkelijk waardig. Formeel gezien is het niet de taak van het parlement om initiatieven te nemen. Er zijn echter voorbeelden die op de tafel van de regering zijn terechtgekomen en waaraan de regering een gunstig gevolg heeft gegeven, maar het is waar dat die toen van de meerderheid kwamen. Dat de meerderheid zich in bochten wringt, lijkt logisch. Het gebouw verdient beter dan dit spel. De spreker stelt constructieve teksten voor, maar de zaak is al beklonken.

De heer Gilles Verstraeten had geen tussenkomst voorzien want hij is geen lid van de commissie en trouwens dit leek hem vanzelfsprekend een goede tekst te zijn. De B.R.Y.C. zelf heeft hij niet bezocht maar deze discussie zet hem er wel toe aan. Het is een voorbeeld van ontlukend modernisme. Het is duidelijk dat een klassering een reeks administratieve fasen moet doorlopen. Het voorstel van resolutie zet deze trouwens niet buiten spel. De politiek mag wel degelijk een democratisch politiek signaal geven hierover. De volksvertegenwoordigers hebben dit recht en zij mogen zich hierover uitspreken. Ook hier hoort men flauwe excuses en dit is nonsens. Zoals de heer Coomans de Brachène, vermoedt de spreker dat het voorstel verworpen wordt omdat het van de oppositie komt. Is dit dan het niveau in het Brussels Parlement? Elders, op federaal vlak en in Vlaanderen lukt het wel om teksten van de oppositie te accepteren. Is dit ook zo in Wallonië en de Franse Gemeenschap? Verder citeert de spreker een resolutie van mevrouw Céline Fremault over rouwverlof die afgewezen was in de commissie om deze tekst achteraf gegeneerd toch aan te nemen omdat het in de andere entiteiten was aanvaard. Een reflectie dringt zich op.

De heer Geoffroy Coomans de Brachène zegt dat hij niet naar mevrouw Nagy verwezen heeft, maar dat hij enkel betreurt dat de DéFI-fractie niets over het voorstel heeft gezegd. Dit is de eerste keer. Hij heeft dit gebouw in 2016 herontdekt en had als schepen veel dossiers te behandelen waarvan de

prioriser dans un contexte législatif changeant. Il est exact qu'il n'a pas pu procéder à ce classement, mais ce n'est pas un aveu d'échec, c'est un constat. La proposition de résolution a donc du sens. Que la majorité assume sa position sans retomber dans des arguments *ad hominem*.

III. Discussion des considérants et des tirets du dispositif

Les considérants et les tirets du dispositif ne suscitant aucun commentaire, la commission décide, sur la proposition de la présidente de séance, de passer directement au vote sur l'ensemble de la proposition de résolution.

IV. Vote sur l'ensemble de la proposition de résolution

La proposition de résolution dans son ensemble est rejetée par 10 voix contre 3.

- *Confiance est faite à la rapporteuse pour la rédaction du rapport ;*

La Rapporteuse

Isabelle PAUTHIER

La Présidente

Isabelle EMMERY

prioriteitenvolgorde in een veranderende wetgevende context bepaald diende te worden. Hij heeft deze bescherming niet kunnen doorvoeren, maar dat beschouwt hij niet als een mislukking. Het is gewoon een vaststelling. Het voorstel van resolutie heeft dus wel zin. Laat de meerderheid haar standpunt innemen en niet op de man spelen maar op de bal.

III. Besprekking van de consideransen en de streepjes van het verzoekend gedeelte

Aangezien de consideransen en de streepjes van het verzoekend gedeelte geen commentaar uitlokken, beslist de commissie, op voorstel van de voorzitter van de vergadering, onmiddellijk over te gaan tot de stemming over het geheel van het voorstel van resolutie.

IV. Stemming over het geheel van het voorstel van resolutie

Het voorstel van resolutie wordt in zijn geheel verworpen met 10 stemmen tegen 3.

- *Vertrouwen wordt geschonken aan de rapporteur voor het opstellen van het verslag.*

De Rapporteur

De Voorzitter

Isabelle PAUTHIER

Isabelle EMMERY